

12 marca 2019 r.

**Komunikat z 10. posiedzenia
Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 12 marca 2019 r.**

W dziesiątym posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) udział wzięli:

- Jacek Jastrzębski – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego,
- Małgorzata Iwanicz-Drozdowska – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Rafał Mikusiński – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Marcin Obroniecki – Przedstawiciel ministra właściwego ds. instytucji finansowych¹,
- Jan Pawelec – Przedstawiciel ministra właściwego ds. gospodarki,
- Jan Wojtyła – Przedstawiciel ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,
- Andrzej Kaźmierczak – Członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego,
- Cezary Kochalski – Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- Marek Niechciał – Przedstawiciel Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów*.

1. Komisja jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie:

- Macieja Kłosowskiego na stanowisko Prezesa Zarządu Ludowego Banku Spółdzielczego w Obornikach,
- Marty Mielczarek na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego Ziemi Wieluńskiej,
- Joanny Sosnowskiej na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w Ełku,
- Dariusza Wojciechowskiego na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego Rzemiosła w Łodzi,
- Dariusza Roberta Wójcika na stanowisko Prezesa Zarządu Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie.

2. Komisja jednogłośnie odmówiła wyrażenia zgody na powołanie:

- Agnieszki Dzierzkiewicz na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w Trzebielu.

W wyniku analizy i oceny zgromadzonych materiałów KNF ustaliła, że Agnieszka Dzierzkiewicz nie spełnia jednego z wymogów, o których mowa w art. 22aa ust. 1 ustawy Prawo bankowe, a tym samym zachodzi przesłanka odmowy wyrażenia zgody na

powołanie na prezesa zarządu banku określona w art. 22b ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo bankowe.

- Andrzeja Lechończaka na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w Łebie.

W wyniku analizy i oceny zgromadzonych materiałów KNF ustaliła, że Andrzej Lechończak nie spełnia jednego z wymogów, o których mowa w art. 22aa ust. 1 ustawy Prawo bankowe, a tym samym zachodzi przesłanka odmowy wyrażenia zgody na powołanie na prezesa zarządu banku określona w art. 22b ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo bankowe.

3. Komisja jednogłośnie udzieliła:

- Chatham Financial Europe sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie

zezwoleń na prowadzenie działalności maklerskiej w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz doradztwa inwestycyjnego.

Jednocześnie Komisja jednogłośnie zatwierdziła Tomasza Wiję na stanowisko Prezesa Zarządu Chatham Financial Europe sp. z o.o. oraz Paulinę Król na członka zarządu odpowiedzialnego za nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Chatham Financial Europe sp. z o.o.

4. Komisja, po ponownym rozpatrzeniu sprawy, jednogłośnie uchyliła decyzję KNF z dnia 4 grudnia 2018 r., nakładającą na Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA karę pieniężną w wysokości 900 tysięcy złotych za naruszenie art. 14 ust. 1-3 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w związku ze stwierdzeniem przypadków opóźnień w przyznaniu i wypłacie odszkodowania lub niedopełnieniu obowiązków informacyjnych i nałożyła na wyżej wymieniony podmiot karę pieniężną w wysokości 750 tysięcy złotych za naruszenie art. 14 ust. 1-3 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w związku ze stwierdzeniem przypadków opóźnień w przyznaniu i wypłacie odszkodowania lub niedopełnieniu obowiązków informacyjnych oraz w części umorzyła postępowanie administracyjne w tej sprawie. Sankcja za naruszenia dotyczy przypadków opóźnień w przyznaniu i wypłacie odszkodowań lub niedopełnieniu obowiązków informacyjnych w latach 2013 - 2015. W zakresie wymiaru kary Komisja uwzględniła, że Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA wdrożył odpowiednie procedury oraz środki zaradcze w celu usprawnienia procesu likwidacji szkód.

W wyniku ponownego rozpoznania sprawy Komisja ustaliła ponadto, że w siedmiu przypadkach naruszeń zachodzi konieczność umorzenia postępowania administracyjnego prowadzonego wobec Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA, a w dwóch przypadkach naruszeń okres opóźnienia był krótszy niż to pierwotnie ustalono. Powyższe okoliczności wpłynęły na zmniejszenie nałożonej na Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA kary pieniężnej.

5. Komisja jednogłośnie nałożyła na Copernicus Capital Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA karę pieniężną w wysokości 250 tysięcy złotych na podstawie art. 228 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 31 marca 2016 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz niektórych innych ustaw w związku z naruszeniem art. 249 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych w związku z przeniesieniem na uczestników CC12 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego oraz CC58 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych aktywów tych funduszy, w związku z przeprowadzoną ich likwidacją.

W toku likwidacji funduszu CC12 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego (dalej CC12 FIZ) oraz CC58 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych (dalej CC58 FIZAN), w związku z przeniesieniem na uczestnika ww. funduszy w drodze umowy *datio in solutum* aktywów funduszu, tj. obligacji oraz wierzytelności, w zamian za wypłatę środków pieniężnych w związku z umorzonymi certyfikatami inwestycyjnymi, doszło do naruszenia przez Copernicus TFI SA, pełniącego funkcję likwidatora, art. 249 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych. Zgodnie z art. 249 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych likwidacja funduszu inwestycyjnego polega na zbyciu jego aktywów, ściągnięciu należności funduszu, zaspokojeniu wierzycieli funduszu i umorzeniu jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych przez wypłatę uzyskanych środków pieniężnych uczestnikom funduszu, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych. Norma zawarta w art. 249 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych określa kolejność czynności podejmowanych w toku likwidacji funduszu inwestycyjnego. Pierwszym etapem likwidacji jest zbycie wszystkich aktywów funduszu oraz ściągnięcie jego należności. Następnie zaspokojenie wierzycieli funduszu, których wierzytelność wynika z innego tytułu niż uczestnictwo w funduszu. W ostatniej kolejności następuje wypłata uczestnikom funduszu inwestycyjnego środków pieniężnych proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych. Ustawodawca nie dopuszcza możliwości dokonywania uczestnikom funduszu wypłat w postaci papierów wartościowych czy innych praw majątkowych.

Stanowisko takie potwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 31 stycznia 2018 r. I CSK 323/17, w którym wskazał, że art. 249 ustawy o funduszach inwestycyjnych zawiera

sekwencję obligatoryjnych czynności likwidatora funduszu. Po dokonaniu tych czynności likwidator składa wnioski do sądu rejestrowego o wykreślenie funduszu z rejestru funduszy inwestycyjnych. Przepisy te mają charakter kognitywny, powinny być wykładane i stosowane w sposób zgodny z ich językowym znaczeniem. Regulacje ustawy o funduszach inwestycyjnych mają w przeważającej części charakter publicznoprawny i służą ochronie nie tylko interesów wierzycieli funduszu, w tym jego uczestników, ale także ochronie szeroko rozumianych interesów uczestników obrotu finansowego.

6. Komisja jednogłośnie przekazuje do publicznej wiadomości informację o stwierdzonych naruszeniach i środku prawnym podjętym w celu przeciwdziałania naruszeniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi („ustawa o obrocie”) w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw („ustawa zmieniająca”) w postaci wydania decyzji administracyjnej z dnia 18 grudnia 2018 r. (decyzja jest ostateczna) o nałożeniu na Tadeusza Matyjasa:

- 1) kary pieniężnej w wysokości 200 tysięcy zł wobec stwierdzenia, że naruszył art. 39 ust. 1 w zw. z ust. 2 pkt 4 lit. b ustawy o obrocie w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy zmieniającej poprzez rozpowszechnianie w 114 raportach bieżących i okresowych Precious Metals Investments SA, opublikowanych w okresie sierpień 2012 r. - wrzesień 2013 r., fałszywych informacji dotyczących zawartych umów sprzedaży i dostawy metali szlachetnych, osiągniętych i prognozowanych przychodów ze sprzedaży oraz stanu posiadania akcji Precious Metals Investments SA, które wprowadzały lub mogły wprowadzać w błąd w zakresie akcji tej spółki,

- 2) kary pieniężnej w wysokości 195 tysięcy zł wobec stwierdzenia, że wszedł w latach 2012-2013 w porozumienie z osobami fizycznymi mające na celu dokonanie 16 przypadków manipulacji, o której mowa w art. 39 ust. 1 w zw. z ust. 2 pkt 4 lit. b ustawy o obrocie w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy zmieniającej poprzez rozpowszechnianie w raportach bieżących i okresowych Precious Metals Investments SA fałszywych informacji dotyczących zawartych umów sprzedaży i dostawy metali szlachetnych oraz osiągniętych i prognozowanych przychodów ze sprzedaży, które wprowadzały lub mogły wprowadzać w błąd w zakresie akcji tej spółki.

KNF wskazuje, że Precious Metals Investments SA została wpisana do rejestru w czerwcu 2011 r. jako Legal Stream SA i działała w branży e-commerce. W grudniu 2011 r. akcje spółki zostały wprowadzone do obrotu na NewConnect. W lutym 2012 r. znaczącym akcjonariuszem Precious Metals Investments SA został Tadeusz Matyjas, który dokonał zmiany firmy, siedziby i przedmiotu działalności. Spółka zajęła się sprzedażą metali szlachetnych.

W okresie czerwiec 2012 r. - wrzesień 2013 r. Precious Metals Investments SA publikowała raporty bieżące i okresowe, które zawierały informacje o zawartych umowach sprzedaży i dostawy metali szlachetnych (złota lub srebra inwestycyjnego), osiągniętych i prognozowanych przychodach ze sprzedaży oraz stanie posiadania akcji tej spółki przez Tadeusza Matyjasa. Przekazywane do wiadomości publicznej informacje świadczyły o tym, że rozszerzenie przedmiotu działalności przyniosło spółce olbrzymie korzyści. Wynikało z nich, że nastąpiła istotna poprawa sytuacji finansowej, majątkowej i gospodarczej spółki poprzez doprowadzenie do jej rentowności, o czym świadczyła liczba zawartych umów sprzedaży lub dostawy kruszcu oraz znaczący wzrost przychodów ze sprzedaży. W początkowym okresie prowadzenia przez Precious Metals Investments SA działalności polegającej na obrocie metalami szlachetnymi przychody ze sprzedaży wyniosły 6 374 447,04 zł (dane za III kwartał 2012 r.), zaś po I kwartale 2013 r. wielokrotnie więcej, tj. 90 611 944 zł (jak wynikało z danych podawanych przez Precious Metals Investments SA).

Ustalenia stanu faktycznego poczynione na podstawie m. in. zeznań pracowników Precious Metals Investments SA oraz danych wynikających z ksiąg rachunkowych wskazują, że przedmiotowe transakcje i osiągnięte w związku z tym przychody ze sprzedaży były pozorne, a obrót środkami finansowymi przez ten podmiot nie miał odzwierciedlenia w rzeczywistym obrocie towarami. Jednocześnie KNF nie zaprzecza, że spółka zajmowała się obrotem metalami szlachetnymi. Nie doszło jednak do tak szybkiego wzrostu popytu na kruszce oferowane przez spółkę, tak znaczącej zmiany jej pozycji na rynku handlu metalami szlachetnymi ani tak znaczącego wzrostu przychodów.

Fałszywe informacje dotyczące zawartych umów sprzedaży metali szlachetnych, osiągniętych i prognozowanych przychodów ze sprzedaży wprowadzały lub mogły wprowadzać w błąd w zakresie akcji Precious Metals Investments SA i przyczynić się do zwiększenia ich atrakcyjności, a co się z tym wiąże - zachęcały inwestorów do nabywania walorów spółki i mogły spowodować nieuzasadniony wzrost jej wyceny na NewConnect.

Należy wskazać, że raporty zawierające przedmiotowe informacje były rozpowszechniane przez Tadeusza Matyjasa oraz przez inne osoby zasiadające w okresie 2012-2013 r. w zarządzie Precious Metals Investments SA, którzy składali w imieniu spółki podpisy pod raportami. Tadeusz Matyjas miał wiedzę, iż przekazywane informacje były nieprawdziwe, gdyż wywierał wpływ na działalność tej spółki, podejmował w jej imieniu decyzje finansowe i gospodarcze oraz miał kontrolę nad przeprowadzonymi operacjami finansowymi. Pozostałe osoby zasiadające w okresie 2012-2013 r. w zarządzie spółki nie były świadome, że raporty zawierały fałszywe informacje. Za treść raportów, które podpisały, odpowiadał bowiem Tadeusz Matyjas.

Fałszywe były również informacje o stanie zaangażowania Tadeusza Matyjasa w akcje Precious Metals Investments SA, opublikowane przez spółkę w raportach bieżących oraz okresowych na podstawie zawiadomień przekazanych przez tę osobę. Z informacji dostępnych na rynku wynikało, że od dnia 31 maja 2012 r. do dnia 9 września 2013 r. stan posiadania Tadeusza Matyjasa i podmiotu zależnego nie uległ zmianie i wynosił 52,62 % ogólnej liczby głosów. Następnie Tadeusz Matyjas przekazywał informacje, że po dniu 10 września 2013 r. stopniowo zbywał akcje, osiągając na dzień 13 września 2013 r. 47,39 % ogólnej liczby głosów. W rzeczywistości po dniu 10 września 2013 r. posiadał już poniżej 20 % ogólnej liczby głosów, a poniżej 50 % ogólnej liczby głosów zszedł około pół roku wcześniej, tj. w marcu 2013 r.

Zdaniem KNF przekazywane przez Tadeusza Matyjasa Precious Metals Investments SA, a następnie przez tę spółkę uczestnikom rynku finansowego fałszywe informacje o stanie posiadania ww. osoby miały na celu umożliwienie Tadeuszowi Matyjasowi zbycia akcji po jak najlepszej cenie w celu uzyskania jak największego zysku z transakcji. Sprzedaż akcji następowała zdaniem KNF po nienaturalnie ukształtowanym kursie uwzględniającym pozytywne informacje o działalności Precious Metals Investments SA, które były fałszywe.

7. Komisja jednogłośnie przekazuje do publicznej wiadomości informację o stwierdzonych naruszeniach i środku prawnym podjętym w celu przeciwdziałania naruszeniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi („ustawa o obrocie”) w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw („ustawa zmieniająca”) w postaci wydania decyzji administracyjnej z dnia 18 grudnia 2018 r. (decyzja jest ostateczna) o nałożeniu na Sabinę Krzyścin kary pieniężnej w wysokości 25 tysięcy zł wobec stwierdzenia, że rozpowszechniała w raportach Precious Metals Investments SA, tj.:

- 1) w raporcie bieżącym nr 123/2013 z dnia 22 lipca 2013 r.,
- 2) w raporcie kwartalnym za II kwartał 2013 r. z dnia 14 sierpnia 2013 r.,
- 3) w raporcie bieżącym nr 132/2013 z dnia 20 sierpnia 2013 r.,
- 4) w raporcie bieżącym nr 139/2013 z dnia 20 września 2013 r.,
- 5) w raporcie bieżącym nr 141/2013 z dnia 26 września 2013 r.

fałszywe informacje dotyczące przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez Precious Metals Investments SA oraz podmiot wobec niej zależny, zawarcia umowy sprzedaży i dostawy metali szlachetnych, które wprowadzały lub mogły wprowadzać w błąd w zakresie akcji tej spółki.

KNF wskazuje, że Precious Metals Investments SA została wpisana do rejestru w czerwcu 2011 r. jako Legal Stream SA i działała w branży e-commerce. W grudniu 2011 r. akcje spółki zostały wprowadzone do obrotu na NewConnect. W lutym 2012 r. znaczącym akcjonariuszem Precious Metals Investments SA został Tadeusz Matyjas, który dokonał zmiany firmy, siedziby i przedmiotu działalności. Spółka zajęła się sprzedażą metali szlachetnych.

W okresie lipiec 2013 r. - wrzesień 2013 r. Precious Metals Investments SA kontynuowała politykę informacyjną polegającą na publikowaniu komunikatów giełdowych dotyczących zawartych znaczących umów sprzedaży i dostawy złota lub srebra inwestycyjnego oraz osiągniętych i prognozowanych przychodów ze sprzedaży przez spółkę oraz podmiot wobec niej zależny. Informacje te wskazywały, że zmiana przedmiotu działalności skutkowałą osiągnięciem przez Precious Metals Investments SA istotnej pozycji na rynku, o czym świadczyła liczba zawartych umów oraz znaczący wzrost przychodów.

Ustalenia stanu faktycznego poczynione na podstawie m. in. zeznań pracowników Precious Metals Investments SA oraz danych wynikających z ksiąg rachunkowych wskazują na przeprowadzanie przez spółkę i podmiot wobec niej zależny pozornych transakcji, które nie obrazowały faktycznych zdarzeń gospodarczych i przepływu towaru. Przekazywane komunikaty powodowały więc rażąco mylne wyobrażenie o rozmiarze działalności Precious Metals Investments SA i kreowały obraz spółki jako prowadzącej niezwykle dochodowy biznes na szeroką skalę, który rozwinął się w dynamicznym tempie. Co więcej wprowadzały lub mogły wprowadzać w błąd w zakresie akcji Precious Metals Investments SA i przyczynić się do zwiększenia ich atrakcyjności, a co się z tym wiąże - zachęcały inwestorów do nabywania walorów spółki i mogły spowodować nieuzasadniony wzrost jej wyceny na NewConnect.

Należy wskazać, że raporty zawierające przedmiotowe informacje były rozpowszechniane w okresie lipiec-wrzesień 2013 r. przez Sabinę Krzyścin, która jako członek zarządu składała w imieniu Precious Metals Investments SA podpisy pod raportami. Z materiału dowodowego wynika jednak, że nie była odpowiedzialna za przygotowanie ich treści i nie posiadała wiedzy o fikcyjności transakcji oraz przychodów osiągniętych przez Precious Metals Investments SA oraz podmiot wobec niej zależny. Nie zmienia to jednak faktu, że zdecydowała się na objęcie stanowiska członka zarządu spółki publicznej, który m. in. powinien mieć wpływ na zarządzanie spółką oraz posiadać odpowiednią wiedzę i doświadczenie wymagane do zarządzania podmiotem zajmującym się handlem metalami szlachetnymi.

8. Komisja zapoznała się z :

- informacją dotyczącą podmiotów wpisanych na listę ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego w okresie od 19.02.2019 r. do 4.03 2019 r.

9. Kolejne posiedzenia Komisji zaplanowane są na:

- 26 marca 2019 r.,
- 9 kwietnia 2019 r.
- 23 kwietnia 2019 r.
- 14 maja 2019 r.
- 28 maja 2019 r.
- 11 czerwca 2019 r.
- 25 czerwca 2019 r.
- 9 lipca 2019 r.

* Członkowie Komisji uczestniczący w posiedzeniach wyłącznie z głosem doradczym, nie biorący udziału w głosowaniach.

¹ M. Obroniecki nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu sprawy opisanej w pkt. 3 komunikatu.